

60

ZÁKON

ze dne 2. února 1993

o oddělení měny

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1**Základní ustanovení**

- (1) K oddělení měny provede Česká národní banka okolkování bankovek vydaných Státní bankou československou, které jsou zákonnými penězi¹⁾ na území České republiky ke dni účinnosti tohoto zákona (dále jen „bankovky“). Okolkování bankovek se provede nalepením nebo natištěním kolku.
- (2) Ode dne oddělení měny, stanoveného nařízením vlády (dále jen „den oddělení měny“), jsou zákonnými penězi na území České republiky bankovky okolkované podle tohoto zákona, bankovky, u nichž prováděcí předpis nestanoví, že podléhají okolkování, mince vydané Státní bankou československou a bankovky a mince vydané Českou národní bankou podle zvláštního zákona.²⁾
- (3) Všem osobám určeným tímto zákonem se zaručuje výměna bankovek, o nichž prováděcí předpis stanoví, že podléhají okolkování, za bankovky a mince podle odstavce 2, způsobem a v době stanovené tímto zákonem a prováděcími předpisy.
- (4) Nominální hodnota závazků a pohledávek vyjádřená v korunách československých se ke dni oddělení měny přepočte na koruny české v poměru jedna ku jedné.

Výměna bankovek**§ 2**

- (1) Fyzickým osobám, které mají ve dnech výměny na území České republiky trvalý pobyt³⁾ nebo dlouhodobý pobyt⁴⁾ nebo jim bylo na území České republiky přiznáno postavení uprchlíka⁵⁾ (dále jen „oprávněné osoby“) vyměňují bankovky vybrané organizační jednotky České pošty, s. p. a vybrané pobočky České spořitelny, a. s. (dále jen „výměnné místo“) za bankovky a mince podle § 1 odst. 2. Výměna se provádí na základě předložení občanského průkazu nebo povolení k pobytu³⁾⁴⁾ nebo dokladů je nahrazujících (dále jen „průkaz totožnosti“).
- (2) Oprávněným osobám starším 15 let výměnné místo vymění bankovky do částky nejvýše 4000 Kčs na osobu a oprávněným osobám mladším 15 let vymění bankovky do částky nejvýše 1000 Kčs na osobu. Výměna bankovek se provádí jednorázově.
- (3) Bankovky nad částky uvedené v odstavci 2 se vymění způsobem a v době stanovené prováděcími předpisy. Obdobně se postupuje i tehdy, pokud oprávněná osoba předložila k jednorázové výmě-

ně bankovky v částce nižší, než jsou částky uvedené v odstavci 2, a předloží k výměně další bankovky.

- (4) Za oprávněné osoby mladší 15 let a za oprávněné osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům předkládají bankovky k výměně jejich zákonní zástupci. Při výměně předloží tito zákonní zástupci průkaz totožnosti a doklad, ze kterého je zřejmé jejich postavení zákonného zástupce.
- (5) Za oprávněnou osobu může provést výměnu bankovek jiná oprávněná osoba starší 18 let, předloží-li svůj průkaz totožnosti a průkaz totožnosti oprávněné osoby, za níž výměnu provádí, popřípadě doklad uvedený v odstavci 4.
- (6) Okresní a obecní úřady a ředitelé (vedoucí) nemocnic, léčebných zařízení, ústavů sociální péče, uprchlických táborů, ústavů pro výkon trestu odnětí svobody a jiných obdobných zařízení odpovídají za to, že výměna bankovek bude provedena i oprávněným osobám, jimž fyzický nebo duševní stav nebo jiné objektivní důvody neumožňují, aby tuto výměnu uskutečnily samy a nemohou tak učinit ani prostřednictvím jiné osoby.
- (7) Výměnu bankovek vyznačí výměnné místo v průkazu totožnosti.
- (8) K provádění výměny mohou výměnná místa zřizovat odloučená pracoviště.

§ 3

- (1) Cizincům,⁶⁾ s výjimkou fyzických osob majících dlouhodobý nebo trvalý pobyt na území Slovenské republiky, provádějí výměnu bankovek pobočky České národní banky a vybrané pobočky bank pověřených guvernérem České národní banky. Výměna se provádí do výše legálně nabyté částky československé měny, a to na základě předložení cestovního dokladu nebo dokladu jej nahrazujícího, kterým osvědčí svou totožnost. Výměna bankovek se vyznačí na dokladu o legálním nabytí československé měny.
- (2) Cizincům, kteří mají trvalý³⁾ nebo dlouhodobý⁴⁾ pobyt na území České republiky, se provádí výměna podle § 2.

§ 4

- (1) Výměnu bankovek právnickým osobám se sídlem na území České republiky, jejich organizačním složkám a jiným obdobným subjektům působícím na území České republiky (dále jen „právnické osoby“), s výjimkou bank,⁷⁾ provádějí jednorázově banky, u nichž mají tyto subjekty účty.
- (2) Výměna bankovek podle odstavce 1 se provádí do částky, kterou umožní technické podmínky banky, nejvýše však do částky pokladního zůstatku, který je k okamžiku oddělení měny prokazatelný zápisem v pokladním deníku, ve kterém se výměna vyznačí.
- (3) Jestliže technické podmínky banky neumožní provést výměnu celého pokladního zůstatku, potvrdí banka přijetí bankovek způsobem stanoveným prováděcím předpisem.
- (4) Bankám⁷⁾ stanoví způsob výměny bankovek po projednání s nimi Česká národní banka.

§ 5

Výměna bankovek fyzickým osobám - podnikatelům⁸⁾ s trvalým pobytem³⁾ na území České republiky, které mají účet u banky, se provádí způsobem uvedeným v § 4.

§ 6

Právnícké osoby uvedené v § 4 a fyzické osoby - podnikatelé uvedené v § 5 jsou povinny přijímat bankovky, o nichž prováděcí předpis stanoví, že podléhají okolkování, do okamžiku oddělení měny.

§ 7

Výměnu bankovek, které nemohly být ze závažných důvodů vyměněny ve dnech výměny, může provádět nejdéle po dobu šesti měsíců ode dne oddělení měny Česká národní banka.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 8

- (1) U pohledávky splatné ve dnech výměny bankovek, kterou nelze uhradit bezhotovostně, se prodlužuje běh všech lhůt spojených s touto pohledávkou o 14 dnů ode dne její splatnosti.
- (2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na pohledávky vzniklé podle předpisů o sociálním zabezpečení, nemocenském a zdravotním pojištění a o daních z příjmů.
- (3) Důchody splatné ve dnech výměny lze příjemcům s jejich souhlasem vyplácet v okolkovaných bankovkách, popřípadě v bankovkách, u kterých prováděcí předpis nestanoví, že podléhají okolkování.

§ 9

Pro potřeby výměny bankovek může Česká národní banka vydat pokladní potvrzenky splatné nejdříve sedm dnů ode dne oddělení měny, které jsou cennými papíry.

§ 10

- (1) V souvislosti s výměnou bankovek se na dobu nezbytně nutnou omezují výběry hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek. Dobu omezení výběrů hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek stanoví vláda nařízením, nejdéle však sedm dnů.
- (2) Ode dne účinnosti tohoto zákona až do dne, který stanoví vláda nařízením, jsou právnícké osoby a fyzické osoby – podnikatelé povinny navzájem provádět platby nad 10 000 Kč bezhotovostně prostřednictvím účtu vedeného u banky. Povinnost provádět platby bezhotovostně se netýká placení daní.
- (3) Ode dne účinnosti tohoto zákona nesmějí fyzické a právnícké osoby provádět bezhotovostní převody a platby v hotovosti v československé měně určené příjemcům na území Slovenské republiky. Banky a pošty jsou povinny takové příkazy vracet příkazci.
- (4) Ode dne účinnosti tohoto zákona je Česká národní banka oprávněna vracet bankám se sídlem na území Slovenské republiky platby v československé měně, které jsou určeny příjemcům na území České republiky.
- (5) Za platbu podle odstavce 2 se považují všechny platby uskutečněné právníckou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem v jednom kalendářním dni ve prospěch jednoho příjemce.

- (6) Za porušení povinnosti podle odstavce 2 uloží ministerstvo financí osobě, která platbu provedla, pokutu ve výši 20 % ze zaplacené částky. Pokutu lze uložit nejpozději do jednoho roku ode dne porušení povinnosti.

§ 11

Při okolkování bankovek a jejich výměně se banky a výměnná místa řídí pokyny guvernéra České národní banky. Za účelem operativního řízení výměny bankovek Česká národní banka zřizuje komise; v čele komise je komisař jmenovaný guvernérem České národní banky.

§ 12

Starostové (primátoři) obcí, přednostové okresních úřadů, policejní ředitelé útvarů s územní působností a velitelé vojenských posádek jsou povinni spolupracovat s Českou národní bankou a komisaři (§ 11) při zajišťování bezpečnosti výměnných míst a přepravy peněz.

§ 13

- (1) Vláda nařízením stanoví
- a) den oddělení měny České republiky;
 - b) dobu, po kterou se bude provádět výměna bankovek;
 - c) dobu omezení výběrů hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek a ukončení omezení placení v hotovosti.
- (2) Česká národní banka vyhláškou stanoví
- a) druhy bankovek podléhající okolkování;
 - b) druhy kolků a jejich popis a popis pokladních potvrzenek;
 - c) postup při výměně bankovek podle tohoto zákona.

§ 14

Bankovky a mince, vydané Státní bankou československou, které jsou zákonnými penězi podle § 1 odst. 2, bude Česká národní banka vyměňovat nejdéle po dobu jednoho roku od ukončení jejich platnosti.

§ 15

- (1) Dnem oddělení měny se zrušuje § 56 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.
- (2) Možnost výměny neplatných bankovek Státní banky československé, stanovená zvláštními předpisy,⁹⁾ končí dnem oddělení měny.

§ 16

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

- 1) § 56 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.
- 2) § 12 zákona č. 6/1993 Sb.
- 3) § 3 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.
§ 7 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.
- 4) § 6 zákona č. 123/1992 Sb.
- 5) § 5 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících.
- 6) § 1 odst. 3 zákona č. 123/1992 Sb.
- 7) § 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.
- 8) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
- 9) Vyhláška federálního ministerstva financí č. 8/1988 Sb., o stažení bankovek po 10 Kčs vzoru 1960.
Vyhláška Státní banky československé č. 412/1990 Sb., o stažení bankovek po 100 Kčs vzoru 1989.
Vyhláška Státní banky československé č. 413/1990 Sb., o stažení bankovek po 50 Kčs vzoru 1964 a po 20 Kčs vzoru 1970
a o dodatečné výměně bankovek po 10 Kčs vzoru 1960.